

Bestuursdienst

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

Onderwerp **Tussenrapportage inzet incidentele middelen
Armoedebestrijding bij kinderen**

e-mail:
szw@sozawe.groningen.nl

Aan de leden van de raad van de gemeente Groningen
te
Groningen

Telefoon (050) 367 56 95 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk D&A Beleid/LZ/SZ 10.2252900

Datum **1 6 SEP 2010** Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte dames en heren,

Armoede en sociale uitsluiting willen we in de gemeente Groningen zoveel mogelijk tegengaan. We hebben hiervoor het Armoedepact (2007-2009) afgesloten. Om armoede en sociale uitsluiting bij kinderen te voorkomen zijn voor de jaren 2008 tot en met 2011 ook incidentele middelen door het rijk beschikbaar gesteld.

We hebben toegezegd rond de zomer van 2010 te rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot de 'Incidentele middelen Kinderen in armoedesituaties, 'het mentorenproject (Petemoei)' en 'het gebruik van de Pc voorzieningen'. In de tussenrapportage gaan we op deze onderwerpen in.

In 2010 doet de Integrale Inspectie Jeugdzaken - een samenwerkingsverband van 5 inspecties: onderwijs, jeugdzaken, gezondheid, openbare orde en werk en inkomen - onderzoek naar kinderen in armoedesituaties bij diverse gemeenten in Nederland, waaronder Groningen. De bevindingen van de onderzoekers, die wij eind augustus verwachten, zullen we meenemen in een actieplan. Dit actieplan zullen we t.z.t. aan uw raad aanbieden.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester

de secretaris

Tussenrapportage inzet incidentele middelen Armoedebestrijding bij kinderen

1. Inleiding

We willen in Groningen armoede en sociale uitsluiting tegengaan. In dat kader hebben we het Armoedepact 2007-2009 afgesloten. Daarnaast hebben we incidentele rijksmiddelen gekregen en ingezet voor kinderen in arme gezinnen. Deze middelen zetten we in voor de volgende maatregelen:

1. Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld (als vervolg op de ondersteuning vanuit het Armoedepact);
2. Mentorenproject kinderen¹;
3. Extra activiteiten Stadspas;
4. Onderzoek naar participatie door kinderen;
5. Kinderfonds Armoede en Gezondheid;
6. Pc's voor kinderen (aanvullend gefinancierd met 1 miljoen euro vanuit de Stadsmeiergelden);

In deze notitie geven we per project de behaalde resultaten in 2008 en 2009 weer.

2.1 Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld

We willen dat kinderen zonder (financiële) belemmeringen of barrières kunnen sporten of deelnemen aan culturele activiteiten. In Groningen zijn twee fondsen actief die hieraan een bijdrage leveren: het Jeugdsportfonds en de Stichting Leergeld.

Vanaf januari 2008 tot en met maart 2010 hebben in de gemeente Groningen 868 kinderen kunnen sporten dankzij de ondersteuning van het Jeugdsportfonds. Stichting Leergeld honoreerde in deze periode 1193 aanvragen.

	2008	2009	2010 (eerste kwartaal)	totaal
Aantal kinderen dat sport met ondersteuning van Jeugdsportfonds	268	450	150	868
Aantal gehonoreerde aanvragen door Stichting Leergeld	370	697	126	1193

¹ Het mentorenproject voor kinderen bij Humanitas heet T'win. Aanleiding voor dit project was het voorstel 'project Petemoei' van de SP-fractie (voorjaar 2008). De SP wilde een extra instrument ontwikkelen om kinderen in arme gezinnen te stimuleren.

De door Stichting Leergeld gehonoreerde aanvragen waren als volgt verdeeld over de categorieën onderwijs, sport, kunstzinnige vorming en 'overig' (waaronder fietsen)²:

	2008	2009
Onderwijs	11%	18,1%
Sport	60,9%	65%
Kunstzinnige vorming	9,9%	6,1%
Overig	18,1%	10,8%

In 2009 hebben het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld de gevolgen van de economische recessie gemerkt. Het aantal aanvragen nam fors toe, terwijl het aantal sponsoren en beschikbare middelen uit fondsen afnam. Sponsoring, fondsen en de gemeentelijke subsidie vormen de inkomsten van het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld. Hieruit betalen de fondsen de sportieve en culturele activiteiten voor kinderen uit minimagezinnen.

Stichting Leergeld heeft gebruik gemaakt van het Garantiefonds dat wij vanuit het Armoedepact 2009 beschikbaar hadden en heeft hieruit een extra subsidie van 25.000 euro ontvangen.

Naar verwachting zal ook in 2010 het aantal aanvragen toenemen terwijl het moeilijker is fondsen te werven en sponsoren te vinden. Voor 2010 en 2011 hadden we geen geld voor een Garantiefonds gereserveerd. We komen hierop aan het einde van deze notitie terug (4: inzet incidentele middelen 2010 / 2011).

2.2 Mentorenproject

Als ouders zelf in de (financiële) problemen zitten, zijn er vaak weinig prikkels om samen met het kind een activiteit te ondernemen of het kind te stimuleren. We subsidiëren daarom een mentorenproject voor kinderen. Humanitas voert dit project uit in nauwe samenwerking met de Stichting Maatschappelijke Juridische Dienstverlening (MJD) en Stichting Stiel.

In het voorjaar van 2009 is gestart met het koppelen van vrijwilligers aan kinderen uit arme gezinnen in de wijken Paddepoel en Selwerd. De vrijwilliger fungeert als rolmodel en geeft extra aandacht in de vorm van steun, advies en vriendschap. In 2009 zijn 20 koppels van vrijwilligers en kinderen gevormd. In het eerste kwartaal van 2010 zijn 8 nieuwe koppels gevormd. In 2010 breidt Humanitas het project uit. Het project zal ook in Vinkhuizen starten en er zijn plannen voor de wijk De Wijert. Ook wordt de leeftijdsgroep in 2010 uitgebreid naar 18 jaar (was 6-12 jaar). Eind 2011 zouden er 60 tot 100 koppels tot stand gebracht moeten zijn.

2.3 Extra activiteiten Stadjerspas

De Stadjerspas is een kortingspas om de inwoners van de gemeente Groningen te stimuleren tot maatschappelijke participatie. Om de participatie bij kinderen te bevorderen zetten we in 2009 en 2010 extra geld (jaarlijks 15.000 euro) in voor activiteiten voor deze doelgroep.

In 2009 heeft de Stadjerspas in totaal 2560 kinderen (t/m 18 jaar) uit minimagezinnen bereikt. Deze kinderen hebben een Stadjerspas en kunnen meedoen aan diverse activiteiten speciaal

² Stichting Leergeld bekostigt ook deelname aan sportieve activiteiten als het Jeugdsportfonds dit niet kan doen. Het gaat dan om de kosten voor sporten die niet aangesloten zijn bij een sportkoepel en/ of kosten voor sportkleding. Beide fondsen hebben hier afspraken over gemaakt.

voor kinderen. Bijvoorbeeld korting op workshops fotografie voor kinderen, gratis deelname aan kinderclubs van buurt- en wijkcentra, gratis toegang tot diverse musea. In de zomer en het najaar van 2009 heeft de Stadspas dankzij de extra incidentele middelen enkele bijzondere activiteiten georganiseerd, zoals een dagje naar een pretpark. In de zomer van 2010 zetten we de extra incidentele middelen in voor onder meer een dagje Efteling en korting op de toegangsprijs van het Verkeerspark Assen en Pathé. In 2010 heeft de Stadspas een actie om het gebruik van de pas verder te promoten: vanaf 1-7-2010 is de pas voor de helft van de prijs te koop.

2.4 Onderzoek participatie kinderen

We hebben voor de jaren 2009 tot en met 2011 jaarlijks 20.000 euro begroot voor onderzoek. Met dit geld willen we onderzoek mogelijk maken naar de effecten van de extra inzet voor kinderen in armoedesituaties. De gegevens uit dit onderzoek gebruiken we voor onze rapportages aan de minister. We hebben hierover afspraken gemaakt in het Convenant Kinderen doen Mee!

We verwachten in 2010 en 2011 net als in 2009 minder geld uit te geven dan oorspronkelijk begroot. De reden is dat we met het ministerie zijn overeengekomen in de verantwoording aan te sluiten bij de reguliere rapportages. We zetten daarom een deel van de middelen voor Onderzoek in 2010 en 2011 in voor een Garantiefonds voor Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds (15.000 euro in 2010 en 15.000 euro in 2011). We komen hierop terug bij paragraaf 4 'Inzet middelen in 2010 en 2011' van deze tussenrapportage.

2.5 Kinderfonds Armoede en Gezondheid

Het Kinderfonds Armoede en Gezondheid bestaat sinds 2003. Het fonds heeft als doel schrijnende situaties bij kinderen te voorkomen. Vanaf 2008 bekostigen we het Kinderfonds Armoede en Gezondheid uit de extra incidentele middelen armoedebestrijding bij kinderen. In 2009 bleek dat het aantal aanvragen zo groot was, dat het budget voor de hele projectperiode (200.000 euro) al grotendeels was uitgegeven. Daarom hebben we de criteria aangescherpt. Het kinderfonds is nu een echt noodfonds, waar JGZ-medewerkers van de HVD in uiterste gevallen een beroep op kunnen doen.

Voor dit noodfonds stellen we jaarlijks 10.000 euro beschikbaar (2009 tot en met 2011). In het najaar van 2008 zijn 903 aanvragen door het Kinderfonds gehonoreerd, in het voorjaar van 2009 waren dit er 865. Omdat de kosten per aanvraag variëren kan een lager aantal aanvragen toch tot hogere kosten leiden.

2.6 Pc's voor kinderen uit minimagezinnen

Kinderen uit minimagezinnen die het voortgezet onderwijs bezoeken kunnen gedurende 4 aaneengesloten schooljaren een beroep doen op de PC – regeling³. Men kan zelf een computer aanschaffen, of wanneer men al een computer heeft, maandelijks een vergoeding van 20 euro voor internetkosten ontvangen. In beide gevallen geldt een maximum bedrag van 960 euro. Mensen die zelf een computer aan willen schaffen kunnen maximaal 760 euro aan de computer besteden, daarnaast ontvangen ze eenmalig een bedrag van 200 euro als tegemoetkoming voor de aansluitkosten van internet en de kosten van internetgebruik. Het geld voor de computer wordt rechtstreeks aan de leverancier overgemaakt.

³ In het eerste schooljaar (2009/2010) door alle kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar die het voortgezet onderwijs bezoeken. In de drie daaropvolgende schooljaren alleen door de kinderen die de overstap maken van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs en geen oudere broer of zus hebben die al van de regeling gebruik heeft gemaakt.

Tijdens de raadscommissie van 28 oktober 2009 heeft de raad een motie aangenomen waarin stond dat mensen binnen het budget van 760 euro kunnen kiezen voor een uitgebreidere garantie op de computer tot 3 jaar. Wij hebben uitvoering aan deze motie gegeven door in de toelichting op de beleidsregels een zin op te nemen waarin staat dat men binnen het budget ook kan kiezen voor een uitbreiding van de garantietermijn.

Door deze toevoeging is de regeling wat later van start is gegaan dan de bedoeling was. In het schooljaar 2009/2010 kon een aanvraag worden ingediend t/m 31 maart 2010 (in de daaropvolgende schooljaren volgt de aanvraag termijn het kalenderjaar).

In het schooljaar 2009/2010 is aan 517 personen een Pc toegekend. Daarnaast hebben 85 personen een maandelijkse vergoeding voor internetkosten toegekend gekregen. In totaal hebben dus 602 gezinnen van de regeling gebruik gemaakt. Dit is lager dan wij van te voren hadden geschat (1750 gezinnen in een periode van 4 jaar, waarvan circa 1000 in het eerste jaar van de regeling en daarna jaarlijks 250).

We hebben afspraken gemaakt met Leerlingzaken over de uitwisseling van gegevens, zodat bij de aanvraag van een Pc geen bewijs van inschrijving van de school meer overlegd hoeft te worden.

3. Inzet incidentele middelen in 2008 en 2009

We hebben voor de periode 2008 tot en met 2011 in totaal 1.975.000 euro aan extra incidentele rijksmiddelen voor de bestrijding van armoede bij kinderen beschikbaar. We hebben dit bedrag verdeeld over de projecten en jaren. In onderstaand schema staat deze begroting. De uitgaven in 2008 en 2009 zijn ook opgenomen in het overzicht.

Project	Begroot 2008	Uitgaven 2008	Begroot 2009	Uitgaven 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroting Totaal
1a. Jeugdsportfonds			30.000	30.000	40.000	45.000	115.000
1b. Stichting Leergeld			30.000	30.000	40.000	45.000	115.000
2. Mentorenproject kinderen	35.000	0	70.000	88.000	100.000	150.000	355.000
3. Activiteiten Stadjerspas			15.000	15.000	15.000		30.000
4. Onderzoek participatie kinderen			20.000	2.400	20.000	20.000	60.000
5. Kinderfonds Armoede en Gezondheid	50.000	54.800	150.000	100.000			200.000
6. Pc's voor kinderen							1.100.000 ⁴
Totaal							1.975.000

Zoals uit het financieel overzicht blijkt, waren de bestedingen bij een aantal projecten anders dan was begroot. Hieronder geven we per project een toelichting op deze afwijkingen.

⁴ Het totale budget voor de PC's voor minima bedraagt 2,1 miljoen euro. 1 Miljoen euro wordt gefinancierd uit de Stadsmeierrechten en 1,1 miljoen euro uit de incidentele middelen Armoedebestrijding bij kinderen. In het kader van deze nota verantwoorden we dus 1,1 miljoen euro.

Mentorenproject

Voor 2008 en 2009 hadden we in totaal 105.000 euro begroot voor het mentorenproject. Omdat we later van start zijn gegaan, hebben we hiervan 88.000 euro uitgegeven. Het resterende bedrag van 17.000 euro is bij de Rekening 2009 teruggegaan naar de algemene middelen.

Onderzoek participatie kinderen

In 2009 hebben we 2.400 euro uitgegeven aan onderzoek naar het bereik van de verschillende projecten ter bevordering van participatie door kinderen in 2008. Bij het opstellen van de begroting hebben we rekening gehouden met een hogere kostenpost voor onderzoek dan nu nodig blijkt te zijn. We mogen van het ministerie aansluiten bij bestaande managementinformatie, waardoor de kosten in 2009 meevielen. Het resterende bedrag van 17.600 euro is bij de Rekening 2009 teruggegaan naar de algemene middelen.

Kinderfonds Armoede en Gezondheid

In 2008 waren de kosten hoger dan geraamd. Voor 2009 verwachtten we een groot aantal aanvragen voor het Kinderfonds, daarom hebben we voor dat jaar 150.000 euro in de begroting opgenomen. Het aantal aanvragen was vervolgens weer lager dan verwacht, de uitgaven lagen in 2009 op 100.000 euro. Het resterende bedrag van 50.000 euro is bij de Rekening 2009 teruggegaan naar de algemene middelen. De overschrijding van de begroting in 2008 met 4.800 euro hebben we binnen de totale middelen van de bijzondere bijstand opgevangen. In 2010 en 2011 bekostigen we het noodfonds van 10.000 euro per jaar uit de middelen reserve minimabeleid (5.000 euro) en Gezonder Zorgen (5.000 euro).

Pc's voor kinderen uit minimagezinnen

Het budget voor de Pc-regeling bedraagt in totaal 2, 1 miljoen euro. Bij de begrotingsbehandeling voor 2008 heeft de raad hiervoor 1 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de Stadsmeierrechten. De overige 1,1 miljoen euro wordt gefinancierd vanuit de incidentele middelen armoedebestrijding bij kinderen.

Per 1 juni 2010 bedragen de uitgaven 499.000 euro. Daarnaast wordt er elke maand geld overgemaakt aan de mensen die voor de vergoeding van internetkosten gekozen hebben. We verwachten dat de kosten van de regeling binnen het door de raad beschikbaar gestelde budget blijven. Bij de Rekening 2010 geven we aan hoeveel we denken uit te geven in de gehele projectperiode (2008-2011).

4. Inzet incidentele middelen in 2010 en 2011

Bij de start van de projecten in 2008 hebben we een meerjarenbegroting vastgesteld. In deze begroting hebben we per jaar vastgelegd hoeveel geld we per project beschikbaar hebben. We zien nu, halverwege de projectperiode, dat Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds jaarlijks te maken hebben met (dreigende) tekorten. Dit is enerzijds het gevolg van een toename van het aantal aanvragen voor culturele en sportieve activiteiten voor kinderen uit arme gezinnen. Anderzijds nemen de inkomsten uit sponsorgelden en fondsen af. Met name dat laatste hebben we bij de start niet voorzien.

In 2009 hadden we binnen de kaders van het Armoedepact incidenteel een Garantiefonds voor deze twee instellingen beschikbaar waaruit extra aanvragen gefinancierd konden worden. In de meerjarenbegroting van de incidentele middelen ter bestrijding van armoede bij kinderen hebben we geen middelen opgenomen voor een Garantiefonds. We verwachten echter dat Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds zonder een Garantiefonds op enig moment in 2010 en/of 2011 vanwege een gebrek aan middelen zullen moeten stoppen met het behandelen van aanvragen voor culturele en sportieve activiteiten.

Daarom willen we alsnog binnen de meerjarenbegroting Incidentele middelen Armoedebestrijding bij kinderen een Garantiefonds voor de jaren 2010 en 2011 instellen. Dat financieren we als volgt. Zoals eerder in deze tussenrapportage gemeld, houden we geld over op de post onderzoek en het Mentorenproject kost over de gehele projectperiode minder dan we hadden begroot. Hierdoor houden we in 2010 en 2011 in totaal 81.000 euro over. Daarnaast hebben we in 2009 25.000 euro overgehouden uit het Garantiefonds van het Armoedepact. Dit geld is via de bestemmingsvoorstellen bij de Rekening 2009 beschikbaar gesteld voor 2010. Dat betekent dat we voor 2010 en 2011 in totaal 106.000 euro beschikbaar hebben voor een Garantiefonds voor het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld.

Uit dit Garantiefonds bekostigen we in 2010 in ieder geval het tekort van het Jeugdsportfonds uit 2009 (16.000 euro). De rest is beschikbaar om extra aanvragen bij Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds in 2010 en 2011 te financieren. We stellen voorwaarden aan het gebruik van het Garantiefonds, zoals het overleggen van extra financiële rapportages, een 'actieplan fondsen- en sponsorwerving' en de verplichting tot het tijdig melden van verwachte tekorten.

6. Conclusie

We liggen op koers met de uitvoering van onze plannen. De gestarte maatregelen werpen hun vruchten af, zoals blijkt uit de toename in het aantal aanvragen bij het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld. Zij bereiken ieder jaar meer kinderen dan het jaar ervoor. Ook het mentorenproject loopt inmiddels naar wens en is uitgebreid van 2 naar 3 wijken. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen uit arme gezinnen gebruik kunnen maken van het aanbod van Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds maken we binnen de meerjarenbegroting geld vrij voor een Garantiefonds 2010-2011.